

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

Academic Administration in Schools Under Chanthaburi

Primary Educational Service Area Office 2

สุชาวดี เจียมพวก

Suchawadee Jiempuak

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6353100096.edu@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1,504 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดย จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, งานวิชาการในโรงเรียน, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study academic administration in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2; and 2) to compare the academic administration in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by education Level and work experience. Research methodology was a survey research. The population consisted of 1,504 teachers in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, Sample, totalling 306 teachers. was obtained by stratified random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) study of literature and related research; (2) creation of research instrument; (3) data collection; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was a five – point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: 1) academic administration in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, overall and each aspect were at high level; and

2) comparison of the academic administration in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by education Level and work experience were different with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Academic Administration, Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา อาจเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น ดังนั้น การบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญ โดยการจัดการศึกษามีองค์ประกอบหลายด้านที่ต้องคำนึงถึง ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลักการที่จะทำให้ผู้เรียนนั้นได้รับความรู้ ความสามารถ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทำให้งานวิชาการเป็นหัวใจหลัก (วรเดช แจ่มพรหม, 2551)

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม มีการส่งเสริมจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด มีการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพในการจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยังมีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ธรรมาภิบาลบนฐานข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อการบรรลุการพัฒนาเป้าหมายที่ยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 ในการปรับสมดุลการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข พร้อมสำหรับวิถีชีวิตใหม่ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2564) จากการรายงานผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในส่วนของปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอน ยังขาดความทันสมัย ไม่สามารถตอบโจทย์กับการเรียนยุคใหม่ของนักเรียน ที่มีการเรียนการสอนออนไลน์มากขึ้น เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้นักเรียนต้องมีการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งไม่สามารถตอบโจทย์กับงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรแบบเดิม การเรียนดังกล่าวยังทำให้ครูผู้สอนพบว่านักเรียนยังขาดสมาธิในการเรียนรู้ออนไลน์ เพราะมีสิ่งรบกวนรอบข้างหลายปัจจัย ทำให้นักเรียนนั้นไม่สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง จากผลการติดตามงานวัดผลและประเมินผลทำให้ทราบว่าคุณภาพการเรียนของนักเรียนนั้นลดลงจากปีที่ผ่านมา ทั้งยังส่งผลกระทบต่อทั้งงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบท ในปัจจุบันของนักเรียน ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่างานการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารการศึกษา ทำให้ต้องศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6 ด้าน ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร งานวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน งานนิเทศภายใน งานวัดผลและประเมินผล และงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนางานการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

มากขึ้นจะช่วยให้แก่นักเรียนนั้นได้รับประโยชน์มากที่สุด และบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,504 คน โดยมีจำนวนสถานศึกษาในสังกัด 106 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 306 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) จากนั้นจึงนำมาสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วเทียบสัดส่วนแต่ละโรงเรียน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาจากแบบสอบถามเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสถานภาพของประชากรกลุ่มตัวอย่างแบบเลือกตอบ (Check List) ใช้สำหรับรวบรวมสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยแยกออกเป็น 6 ด้าน

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ กำหนดกรอบแนวคิด กำหนดนิยามศัพท์ เพื่อให้เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามและข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

3.2 ร่างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ทุกรายข้อมีค่าระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

3.4 ปรับปรุงเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.5 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient alpha) ของครอบบาค (Conbach, 1990: 202-204) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาต และ ขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 306 ชุด นัดหมายเก็บรวบรวมข้อมูลกลับด้วยการกำหนดส่งคืนแบบสอบถามหลังจากนั้น 1 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม มีความสมบูรณ์จำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 นำคะแนนที่ได้หาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

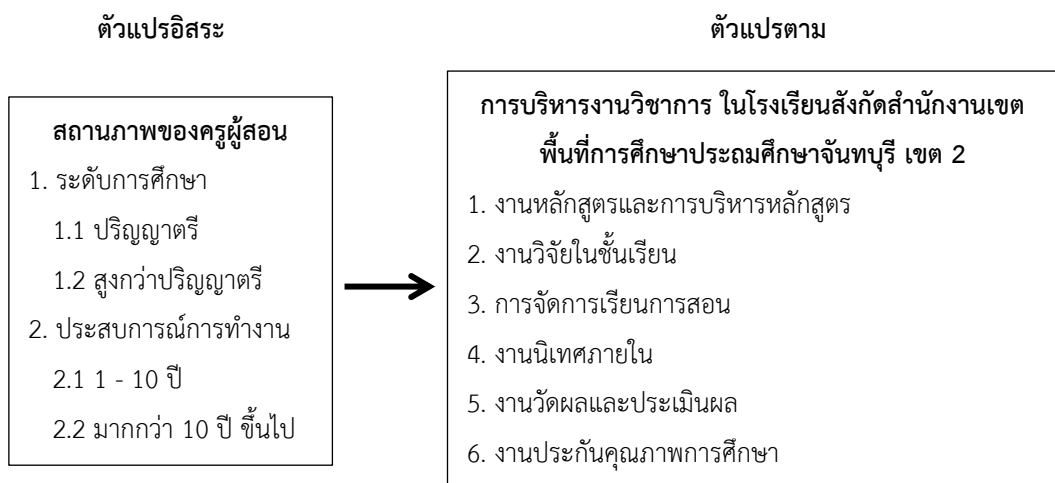
5.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงความถี่ และหาร้อยละ

5.2 วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและโดยรวม นำเสนอในรูปแบบตารางตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2545: 102)

5.3 เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน และสถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประเมินของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

ระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ
1. ด้านงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.55	0.32	มากที่สุด	3
2. ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน	4.73	0.29	มากที่สุด	1
3. ด้านงานการเรียนการสอน	4.67	0.40	มากที่สุด	2
4. ด้านงานนิเทศภายใน	4.41	0.39	มาก	4
5. ด้านงานวัดผลและประเมินผล	4.25	0.55	มาก	5
6. ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.08	0.69	มาก	6
ภาพรวม	4.45	0.33	มาก	

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการประเมินของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=306)

การบริหารงานวิชาการ	ระดับการศึกษา						t	Sig.
	ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ด้านงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.58	0.33	มากที่สุด	4.44	0.24	มาก	3.04*	0.000
2. ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน	4.75	0.29	มากที่สุด	4.66	0.28	มากที่สุด	2.16*	0.008
3. ด้านงานการเรียนการสอน	4.67	0.39	มากที่สุด	4.70	0.43	มากที่สุด	-0.51*	0.004
4. ด้านงานนิเทศภายใน	4.46	0.40	มาก	4.25	0.30	มาก	3.86*	0.005
5. ด้านงานวัดผลและประเมินผล	4.32	0.57	มาก	4.00	0.33	มาก	4.21*	0.000
6. ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.16	0.72	มาก	3.81	0.47	มาก	3.57*	0.000
รวม	4.49	0.34	มาก	4.31	0.25	มาก	3.84*	0.000

2.2 ผลการเปรียบเทียบการประเมินของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

(n=306)

การบริหารงานวิชาการ	ประสบการณ์ในการทำงาน						t	Sig.
	1 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปีขึ้นไป				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ด้านงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.57	0.33	มากที่สุด	4.42	0.18	มาก	4.46*	0.000
2. ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน	4.72	0.30	มากที่สุด	4.78	0.23	มากที่สุด	-1.17*	0.017
3. ด้านงานการเรียนการสอน	4.76	0.28	มากที่สุด	4.17	0.57	มาก	10.63*	0.000
4. ด้านงานนิเทศภายใน	4.49	0.35	มาก	3.95	0.26	มาก	9.70*	0.000
5. ด้านงานวัดผลและประเมินผล	4.32	0.56	มาก	3.88	0.31	มาก	5.10*	0.000
6. ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.21	0.65	มาก	3.35	0.47	มาก	8.51*	0.000
รวม	4.51	0.31	มากที่สุด	4.09	0.25	มาก	8.63*	0.001

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 อีกทั้งครูผู้สอนยังมีเจตนาที่มุ่งให้โรงเรียนมีการดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพรชมน พินทุสมิต (2560) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี มีระดับการบริหารงานวิชาการเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ ศุภวรรณ สุธัมมา และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้ทำวิจัย มีความคิดเห็นในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนประเมินการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูล จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งแก้ว เฟื่องศิลา (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพธิ์งามเตือ (ศรีวิทยากร) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของโสภา วงษ์นาคเพ็ชร

(2554) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรและสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนประเมินการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย และแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งแก้ว เพ็ญศิลา (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จัดหาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยตรงกับความ ต้องการของครูผู้สอน ครอบครัวยุคใหม่แห่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของสารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน จังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา อยู่ในอันดับปานกลาง

1.3 ด้านงานการเรียนการสอน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนประเมินการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญก่อนทำการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาภรณ์ สร้อยคำ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการ บริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผลการศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน มีความ เหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านงานนิเทศภายใน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนประเมินการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูนำผลงานจากการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้อง กับงานวิจัยของกิ่งแก้ว เพ็ญศิลา (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) ให้มีความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา สร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ปฏิบัติการนิเทศภายใน อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของวิภาภรณ์ สร้อยคำ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารงาน วิชาการที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผลการศึกษา พบว่าด้านงานนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านงานวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนประเมินการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงและ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้อง กับงานวิจัยของพิทยาภรณ์ อรทัย (2559) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ให้มีความสำคัญกับด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของกิ่งแก้ว เพ็ญศิลา (2558) ได้ศึกษาเรื่องการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนประเมินการบริหารงานวิชาการในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษา และมีการนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการวางแผนการประกันคุณภาพของ สถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของนัฐริยา ฉัตรรักษา (2558) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับประเมินจากภายนอก

ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของกึ่งแก้ว เฟื่องศิลา (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน ทั้งนี้เพราะระดับการศึกษาที่สูงกว่ามีส่วนสำคัญที่ทำให้มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการเกิดความแตกต่างกัน ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าอาจจะมีวิสัยทัศน์ต่อการบริหารงานวิชาการมีความละเอียด และมองการณ์ไกล รอบคอบ ช่วยคิดวิเคราะห์บริหารจัดการงานวิชาการได้มีประสิทธิภาพมากกว่าครูผู้สอนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับงานวิจัยของศิวพร ละครเพชร (2562) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า วุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของพรพรรณ พินทุสมิต (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่าการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานีในระดับการศึกษา มีระดับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครู ภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เพราะประสพการณ์ในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความเชี่ยวชาญในการทำงาน ทำให้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์งานให้เกิดประสิทธิผลต่อการทำงาน ซึ่งทำให้ครูผู้สอนที่มีประสพการณ์ในการทำงานที่มากกว่าจะมีความคิดที่แตกต่างกับครูผู้สอนที่มีประสพการณ์ในการทำงานน้อยกว่า เพราะมีการทำงานที่ต้องประสพกับปัญหาในการทำงานที่หลากหลายรูปแบบ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างดีจึงเกิดความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการไม่ตรงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yong Zhao (2009) ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติที่ดีเลิศด้านงานวิชาการจะต้องมีครูรับผิดชอบในการเรียนการสอนและมีประสพการณ์ในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของศิวพร ละครเพชร (2562) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่าประสพการณ์ทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เมื่อผู้วิจัยมาวิเคราะห์ตามรายด้าน พบว่า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประเด็น ดังนี้

1. ด้านงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรส่งเสริมให้มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านวิชาการมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดอบรม วิเคราะห์หลักสูตรระหว่างครูผู้สอน เพื่อให้มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับท้องถิ่น

2. ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีการสอนเสริมให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

4. ด้านงานนิเทศภายใน ควรมีการส่งเสริมให้ครูนำผลงานจากการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน และควรมีการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา

5. ด้านงานวัดผลและประเมินผล ควรจัดอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลประเมินผล รวมไปถึงการจัดให้มีการวัดผลและเทียบโอนผลการเรียนอย่างเป็นระบบตลอดจนมีการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลที่ได้มาตรฐาน เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

6. ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ควรมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษาของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการด้านอื่น ๆ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นต้นแบบ หรือประสบความสำเร็จในด้านการบริหารงานวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา. (2558). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ)*. ภาควิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ม.ป.ท.
- พรรษมน พินทุสมิต. (2560). *การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. *ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542*.
- พิทยาภรณ์ อรทัย. (2559). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2*. การค้นคว้าอิสระ. ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ. (2550). *การจัดและบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรเดช แง่พรหม. (2551). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3*. งานนิพนธ์การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิภาภรณ์ สร้อยคำ. (2561). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสังกัดสาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ศิวพร ละหารเพชร. (2562). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ศุภวรรณ สุธัมมา และคณะ. (2564). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 4(2): 153-166.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (2564). *คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา*. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลจาก www.chan2.go.th/
- อาภรณ์ รัตน์มณี. (2553). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลจาก www.mcu.ac.th/article/detail/448
- Yong Zhao. (2009). Commenth on the common Core Standerds Initiative, *AASA Journal of Scholarship*, 6(3): 46-54.